

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Tredie Brev til en højvelbaaren Herre. 1743

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 247. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801037472/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

SELVFORTRÆT

tvinger mig til Nøjsomhed, og den igen forlænger mit Liv, selv om jeg maa leve en elendig Tilværelse. Min Konstitution svarer til mine Sanser og min Smag. Begge Dele er nemlig hinsides alle tilvante Forestillinger. Jeg faar Kvalme af det som andre anser for Lækkerbiskener, og min Krop har Gavn af det der skader andres. Jeg har det aldrig bedre end naar jeg lider af Forstoppelse eller plages af Søvnløshed og tilbringer hele Nætter uden at sove.

Jeg hænger i Bøgerne som jeg plejer; men jeg faar ikke meget ud af min Læsning, for hvad jeg læser glemmer jeg med det samme, og jeg kan ikke huske Navnene paa de allermest almindelige Ting. Saa hvis De spørger mig hvorfor jeg læser, saa maa jeg svare som en vittig Professor en Gang gjorde. Han holdt Forelæsning for et tomt Auditorium, og da man spurgte ham hvorfor, svarede han at han forelæste for Gud og sin Pligt. Hvad der faar mig til at studere har jeg fortalt i et Epigram:

Studering i sig selv sin Grund, sit Formaal har.

Min Hukommelse er en Si som lader alt, især historisk Stof, løbe igennem. Ord og Navne bliver væk, og ofte kan jeg ikke huske hvad jeg selv hedder. Derfor kommer jeg trods min Læsning ingen Vegne i mine Studeringer. Men hvad jeg har lært som ung sidder dybt rodfæstet i mit Sind. I de Fag som ikke er Huskefag gør jeg dog endnu visse Fremskridt; men det er mere i Kraft af Meditation end Læsning. Jeg studerer mig selv og jeg studerer Mennesker, baade som Individier og som Folkeslag. Og da jeg paa mine Rejser har interesseret mig mere for Mennesker end for Biblioteker, har jeg faaet et ganske godt Indblik i de fleste europæiske Folkeslags Karakter. De har ofte opfordret mig til efter andre Udenlandsrejsendes Eksempel at pynte paa mine Rejsebeskrivelser med Skildringer af Folkekarakterer; men jeg har bedt mig fritaget for denne betænkelige og vanskelige Opgave. Tillad mig at sige nej til Dem paa dette ene Punkt – i samme Aand som jeg ellers plejer at rette mig efter Dem, Dog, da De i Deres